

Referat af møde i Netværk for nyere tids fysiske kulturarv.

Museum Vestsjælland, Ringsted, 16. januar 2017

Deltagere: 23 personer.

Tre korte oplæg omkring praksis for dokumentation og registrering af dokumentation på de enkelte museer:

- **Der er stor forskel på antal timer til rådighed til kap 8.** Museum Vestsjælland har efter årsskiftet ca. 30 timer/uge. I 2015 modtog museet knap 1500 sager og udarbejdede omkring 200 udtalelser for både arkæologi og nyere tid. Det er få museer som har så mange timer til rådighed.
- **Der er forskel i, hvordan man dokumenterer, og hvordan man bruger dokumentationen:** Museum Vestsjælland registrerer alle samtaler, henvendelser samt beskrivelse af sag i intern database. Som del af registreringen samles billeder, andre lignende sager, dagspressen, mm. Besigtigelse er sjældent del af praksis. Anvendelse af luftfoto, kortmateriale, google streetview, viser altid arealet. Museum Vestsjælland har også ansvar for arkæologien, hvilket medfører, at nyere tid har kunne trække på metoder til registrering af dokumentation fra arkæologien: anvendelse af mapinfo giver mulighed for at se, hvad der er fundet på området tidligere. Museum Østjylland praktiserer ikke/i sjældent grad besigtigelse. Dokumentationspraksis indebærer at tjekke save-registrering, tjekke landsbyplaner og gemme udtalelser. Museum Østjylland har et godt arbejdsredskab i Lokalplan 177, som er en fotodokumentation af hele Ebeltoft Købstad. Glud Museum har et stort materiale i museets samling af bygninger. Museet praktiserer besigtigelse og fotodokumenterer samt udfylder skema på pladsen, hvoriblandt notater om ejers tilladelse indfældes. Glud Museum har lang tradition for kap. 8 arbejde fordi museet har en stor bygningssamling. Museet bruger kap 8 dokumentationen aktivt og kan bl.a. anvende den til at tillægge genstande proveniens. Glud Museum har udviklet en strategi for, hvordan museet samarbejder med kommunen, og hvordan museet arbejder med nyere tids Kap 8. Et vigtigste redskab for Glud Museum er at komme ind på lokalplansudviklingsniveau.
- **Der er forskel på hvordan man registrerer/gemmer dokumentationen.** Både Museum Vestsjælland og Glud Museum gemmer dokumentationen internt. På Glud Museum er registreringens placering kendt af Lola. Andre på museet kan sagtens tilgå sagerne, søge i dem og finde oplysninger, men har ikke adgang til kap 8 sager fra eksterne parter med mindre der rettes eksplicit henvendelse om specifikke sager. I sagen gemmes alle relevante oplysninger, herunder al kommunikation med kommune og med ejer. På Museum Vestsjælland kan flere finde placeringen og hente dokumenterne frem ved forespørgsel. Museum Østjylland registrerer i Regin og offentliggør fotos af eksterior.

Oplæg af Jan Bo Jensen/OBM: *Hvad registrerer vi i dag? – og med hvilket formål?*

OBM har lang tradition med registrering og dokumentation med forskellige formål. Dokumentation tilgås som en metode for at forstå en bygning. Museet bygger på lang tradition omkring bygningsarkæologi ved Den Fynske Landsby. Dokumentation bruges på noget, der er i fare for at forsvinde. (Dokumentation til

udtalelse og sagsbehandling). Bygninger med nedrivningstilladelse eller tilladelse til væsentlig bygningsændring (dokumentation for eftertiden). SAVE-registrering af enkeltbyg eller anlæg (dokumentation for optagelse i kommuneplan som bevaringsværdig, lokalplanlægning eller med henblik på støtte til istandsættelse). Særlige bygninger, bygningsanlæg eller kulturmiljøer, der er under afvikling. (Dokumenter detaljer med eks. kviste og porte)

OBM arbejder efter mottoet "planlægning er vejen til bevaring". Museet bruger SAVE som metode og FBB som det register, vi kan samle data i. Udfordringen her er, at det kun er kommunen som har tilgang til at lægge noget ind i FBB. Dernæst er det ikke alle kommuner som bruger FBB. Ny FBB giver mulighed for at kommunen kan give adm.rettigheder. Dog kan ny FBB ikke bruges til nedrevne bygninger.

Anbefaling: Der bør være en mere udtalt skelnen mellem hvornår noget er *sag* og hvornår noget har antikvarisk værdi.

Morten Stenak/Slots og Kulturstyrelsen. *Oplæg om metoder til registrering af fast kulturarv, lovgivning.*

Hvis sagen har faglig relevans, så bør den registreres i Sara: Beskriv sagens faglige indhold (undersøgelsessag). Upload foto direkte til sagen. Registrer evt. indsamlede objekter. Museet afgør, hvorvidt sagen skal offentliggøres. Museet afgør, hvilke billeder og dokumenter der skal offentliggøres.

Morten henviser til Vejledning til museumsloven fra 2001 (31. jan. 2001: forslag til museumsloven).

Morten fremlagde bl.a. de love, som griber ind i kap. 8. arbejdet.

Museerne må gerne tipse Slots og Kulturstyrelsen om at anmode om indsigelse i kommuneplan, hvis dette ses hensigtsmæssigt.

Slots og kulturstyrelsen foreslår, at der udvikles gode samarbejdsmodeller mellem de enkelte museer og kommuner. En samarbejdsmodel som har vist sig vellykket bygger på pilotprojektet mellem Esbjerg Kommune og sydvestjyske Museer samt Kroppedal Museum og Ballerup Kommune.

Konklusioner efter diskussion:

- Flere platforme kan anvendes som registreringssted for kap 8, nyere tid: Regin, Fund & Fortidsminder, FBB. Derudover er der mange museer, der registrerer lokalt/interne. Der er et behov for, at Sara kan udgøre platform for registreringer knyttet til nyere tids kap 8 og hermed sikre videndeling på tværs af landet. Det blev besluttet, **at den nye arbejdsgruppe skal tage fat i styrelsen vedrørende implementering af Kap 8 i Sara.** (Morten Stenak kan være kontaktperson til Kristine Hoff Meyer, projektleder på Sara)
- Spørgsmålet om, hvor grundig vi registrerer afhænger af, hvordan man bruger dokumentationerne samt af tradition/ressourcer mm. hvilket medfører, at det er svært at udvikle en fælles skabelon. Nogle anvender den grønne registrant, andre tager udgangspunkt i SAVE – metoden. Da nyere tids Kap. 8 arbejde varetages af inspektører fra forskellige fagtraditioner, med forskellig udgangspunkt og behov og som løser opgaven forskelligt opleves det alligevel et behov for en "kogebog"/fælles skabelon, som kan give inspiration til dokumentation på flere niveauer. **Den nye arbejdsgruppe skal arbejde på at udvikle en "kogebog" /samling af metoder til inspiration/vejledning til registrering i Sara.**
- Der er behov for at samle og tilgængeliggøre viden om, hvem man skal spørge når man møder forskellige nye sagstyper og problemstillinger – evt. et "kompetence-skema" med personer i

netværket og deres kompetencer inden for kap 8. . **Den nye arbejdsgruppe skal arbejde for at tilgængeliggøre dette gennem faneblad på ODM's hjemmeside.**

Forslag til temaer som netværket skal arbejde med:

- Hvordan får vi sikret mest mulig kulturarv set ud fra den tid vi bruger.
- Møde mellem museer og kommune med udfordringen: Save-registreringerne er forældet og lokalplaner er uklare. Hvordan kan vi opdatere i forhold til de tidligere save-registreringer, og hvordan kan vi bidrage til mere tydelige lokalplaner.

Der blev stiftet ny arbejdsgruppe.

- Camilla Frellsen, Kroppedal Museum
- Bitten Larsen, Museum Vestsjælland
- Lea Glerup Møller, Museum Østjylland
- Ingrid Vatne, Museum Vestfyn.